

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

w brzmieniu po sprostowaniu

Dnia 28 sierpnia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Wojciech Hajduk
Protokolant:	sekretarz sądowy Anna Szpręgiel

po rozpoznaniu w dniu 21 sierpnia 2019 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa (...) Bank S.A. z siedzibą w W.

przeciwko E. K. (1), S. P. (1)

o zapłatę

1. zasądza od pozwanych E. K. (1) i S. P. (1) solidarnie na rzecz powoda kwotę 186.398,68 (sto osiemdziesiąt sześć tysięcy trzysta dziewięćdziesiąt osiem 68/100) złotych z następującymi odsetkami:

- umownymi odsetkami liczonymi w stosunku rocznym w wysokości sumy obowiązującej stawki DBPLN i marży powodowego banku, które na dzień sporządzenia pozwu (31.01.2018 r.) wynosiły 10% w stosunku rocznym, nie wyższymi niż maksymalne ustawowe odsetki za opóźnienie, od kwoty 118.180,74 zł od dnia 17 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty,

- ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 64.103,26 (sześćdziesiąt cztery tysiące sto trzy 26/100) złotych od dnia 31 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty,

2. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 9.320 (dziewięć tysięcy trzysta dwadzieścia) złotych tytułem kosztów postępowania;

3. wyrok w stosunku do pozwanej S. P. (1) jest wyrokiem zaocznym;

4. nadaje wyrokowi zaocznemu w stosunku do pozwanej S. P. (1) rygor natychmiastowej wykonalności;

5. przyznaje adwokatowi M. M. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach wynagrodzenie w kwocie 3.600 (trzy tysiące sześćset) złotych podwyższone o należną stawkę podatku od towarów i usług, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu.

SSO Wojciech Hajduk

Powód (...) Bank SA w W. domagał się zasądzenia solidarnie od pozwanych E. K. (1) i S. P. (1) kwoty 186.398,68zł z odsetkami:

- od kwoty 118.180,74zł z umownymi odsetkami liczonymi w stosunku rocznym w wysokości sumy obowiązującej stawki DBPLN i marży powodowego banku, nie wyższymi niż maksymalne odsetki za opóźnienie od dnia 17 stycznia 2017 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 64.103,26zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 31 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty,

W uzasadnieniu wskazał, że zawarł z A. K. (1) oraz pozwaną E. K. (1) umowę kredytu hipotecznego nr (...) z dnia 2009-05-18. A. K. (1) zmarł 24.02.2010r. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 21.12.2011r. sygn. Akt INs 1143/11, E. K. (1) oraz S. P. (1) odziedziczyły z mocy ustawy spadek po zmarłym, każda z nich po 1/2 części. Pozwane nie wywiązywały się z obowiązku terminowej spłaty rat kredytu. Pismami z dnia 11.04.2017r wypowiedziano umowę. Z dniem 22.05.2017. roszczenie powoda stało się wymagalne.

Na roszczenia Powoda składają się:

-kwota 118.180,74zł tytułem należności głównej (niespłacony kapitał) – wraz z odsetkami umownymi, w wysokości sumy obowiązującej stawki DBPLN i marży powodowego banku - nie wyższej niż maksymalne odsetki za opóźnienie, liczonymi od dnia 17.01.2018r. [**pismo powoda z 15.06.2018 k-20**];

-kwota 51.533,97zł tytułem odsetek umownych za okres korzystania z kapitału za okres od dnia 01.01.2012r. do dnia 21.05.2017r.–wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa [**pismo powoda z 15.06.2018 k-20**].

- kwota 12.569,29zł tytułem odsetek za opóźnienie naliczonych od dnia 01.06.2013r. do dnia 16.01.2018r.–wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa [pismo powoda z 15.06.2018 k-20],

-kwota 4.114,68zł tytułem opłat i prowizji.

Odsetki karne, zgodnie z umową, są naliczane w wysokości podwojonego oprocentowania umownego, które stanowi sumę marży Banku, której wysokość wynosi 6,32% i indeksu DBPLN [pozew k-6-11 i 20].

Pozwana S. P. (1) nie złożyła odpowiedzi na pozew.

Pełnomocnik z urzędu pozwanej E. K. (1) na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2019r. wniósł o oddalenie powództwa z uwagi na zasady współżycia społecznego. Wskazał, że pozwana znalazła się w trudnej sytuacji życiowej na skutek śmierci męża, który dostarczał środków utrzymania. Obecnie nie jest w stanie spłacać kredytu. Zarzucił ponadto, że roszczenie jest przedawnione, a hipoteka obciążająca nieruchomości lokalową pozwanej została ustanowiona na rzecz (...) Bank SA. Wpis nie został zmieniony co powoduje, że powodowy bank nie jest uprawniony do dochodzenia roszczeń z hipoteki.

USTALONO STAN FAKTYCZNY

W dniu 18 maja 2009r. małżonkowie A. K. (1) i E. K. (1) zawarli z (...) Bank SA w W. umowę kredytu hipotecznego nr (...) na kwotę 110.487,77zł na 228 miesięcznych rat. Dla zabezpieczenia kredytu ustanowiono na nieruchomości lokalowej kredytobiorców położonej w P. przy ul (...) (...), na rzecz banku hipotekę zwykłą w wysokości kwoty kredytu i hipotekę kaucyjną do kwoty 70% kwoty kredytu [umowa kredytu § 1 i 3 k-42; odpis księgi wieczystej (...) k-184-185]. W dniu 24 lutego 2010r. A. K. (1) zmarł. Postanowieniem z dnia 21.12.2011r. sygn. INs 143/11 Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach stwierdził, że spadek po zmarłym z mocy ustawy odziedziczyły pozwane E. K. (1) i S. P. (1) po 1/2 części każda z nich [postanowienie SR w Tarnowskich Górach INs 143/11 k-68]. Do końca 2011r raty kredytu były spłacane stosunkowo regularnie. W 2012 r spłacono jedną kwotę 1900zł - w dniu 22 sierpnia 2012r, przy miesięcznej wysokości raty 1.262,01zł, zaś w kolejnym roku spłacono w dniach 18 kwietnia 2013r. i 20

maja 2013r. kwoty po 400zł i w dniu 20 czerwca 2013r. kwotę 300zł, przy wysokości miesięcznej raty 1.173,91zł [historia rachunku bankowego dedykowanego do spłaty k-78-103]. Wpłaty te były ostatnimi. Wobec zaniechania spłaty kredytu pismami z dnia 10 marca 2017r. powód wezwał pozwane do spłaty zaległości [wezwania do zapłaty k-50-54], następnie wobec braku reakcji pismami z 11 kwietnia 2017r. wypowiedział umowę kredytu [oświadczenia o wypowiedzeniu kredytu z dowodami doręczenia k- 55-62]. Pozwane ponownie wezwano do spłaty kredytu pismami z dnia 8 sierpnia 2018r. [wezwania do zapłaty k- 63-67]. Zadłużenie pozwanych wynosi 186.398,68zł w tym: 118.180,74 zł niespłaconego kapitału, 51.533,97zł odsetek umownych za okres korzystania z kapitału od dnia 1 stycznia 2012r. do dnia 21 maja 2017r., 12.569,29zł odsetek za opóźnienie za korzystanie z kapitału naliczonych od dnia 1 czerwca 2013r. do dnia 16 stycznia 2018r. oraz 4.114,68zł opłat i prowizji [wyciąg z ksiąg banku k-49, historia rachunku bankowego dedykowanego do spłaty kredytu k- 78-103, regulamin kredytu hipotecznego k-70-77]. Pozwana E. K. (1) ma 69 lat, jest rencistką, otrzymuje rentę po mężu w wysokości 1840zł. Jest osobą stosunkowo schorowaną, cierpi dolegliwości typowe dla jej wieku tj. miażdżycę i nadciśnienie, czeka ją operacja związana z wadliwie zagojoną raną po operacji uda.

SĄD ZWAŻYŁ

Powództwo jest uzasadnione. Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe (Dz.U.2017.1876 ze zm.) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz do zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Powód na podstawie opisanych wyżej dokumentów wykazał zarówno powstanie zobowiązania, jego treść, prawa i obowiązki stron oraz istnienie wierzytelności. Kredytobiorcami byli A. K. (1) i pozwana E. K. (1). Ich odpowiedzialność z tytułu kredytu była solidarna. Z powodu śmierci A. K. (1), na skutek dziedziczenia z mocy ustawy, w jego prawa i obowiązki wstąpiły pozwane E. K. (1) i S. P. (1). Powoduje to, że odpowiedzialność pozwanych jest solidarna [art. 1031§1kc w zw. z art. 1034§1kc] przy czym pozwana E. K. (1) odpowiada zarówno jako kredytobiorca jak też i spadkobierczyni po zmarłym mężu. Na skutek definitywnego zaprzestania spłacania rat, zgodnie z art. 75 ust 1 prawa bankowego oraz §21 ust 1 umowy wypowiedziano pozwanym umowę kredytu, na skutek czego z upływem terminu wypowiedzenia cała należność stała się wymagalna. Pozwana E. K. (1), reprezentowana przez pełnomocnika z urzędu nie zakwestionowała wysokości roszczenia, przedłożonych przez powoda dokumentów i wycień. Tym samym okoliczności z nich wynikające uznano za przyznane w rozumieniu art. 232 kpc. Złożony przez pozwaną zarzut przedawnienia i nieprzysługiwania powodowi wierzytelności hipotecznej są bezzasadne. (...) Bank SA w W. jest następcą prawnym (...) Bank SA, który udzielał kredytu. W 2010r. nastąpiło połączenie (...) Bank SA zgodnie z art. 124 prawa bankowego [pełny odpis KRS z rejestru przedsiębiorców k-24,25]. W takiej sytuacji ma zastosowanie art. 494 § 1 Ksh, zgodnie z którym spółka przejmująca albo spółka nowo zawiązana wstępuje z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej albo spółek łączących się przez zawiązanie nowej spółki. W świetle powyższych przepisów powodowemu bankowi przysługują wszystkie uprawnienia dotychczasowego (...) Bank SA, w tym również wierzytelności hipoteczne, i to niezależnie czy dokonano aktualizacji wpisu w księdze wieczystej. Wejście w prawa nastąpiło na mocy ustawy.

Brzmienie przepisu art. 77 ustawy o księgach wieczystych i hipotece, zgodnie z którym przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej, nie ma znaczenia dla niniejszej sprawy. Należy stwierdzić, że w ogóle nie doszło do przedawnienia roszczenia. Dla rozstrzygnięcia sprawy istotnym jest ustalenie charakteru świadczenia kredytobiorcy spłacającego kredyt, co ma znaczenia dla ustalenia początku biegu terminu przedawnienia roszczenia banku. Przepisy prawa bankowego nie zawierają szczególnych regulacji odnoszących się do przedawnienia roszczeń z tytułu udzielonych kredytów, dlatego zastosowanie będzie miał art. 118 k.c., a termin ten wynosi trzy lata, jako związany z działalnością gospodarczą banku. Dla ustalenia daty rozpoczęcia biegu przedawnienia konieczne jest podkreślenie, że spłata kredytu w ratach nie stanowi świadczenia okresowego w rozumieniu art. 118 k.c. [min. wyrok SA w Warszawie z 13.12.2018 sygn. VI ACa 746/18]. Z tej przyczyny początkiem biegu terminu przedawnienia roszczenia banku o zapłatę niespłaconego kredytu jest data zakończenia umowy kredytu albo data jej skutecznego wypowiedzenia. Świadczenie

kredytobiorcy – spłata kredytu- nie jest świadczeniem okresowym, więc bieg trzyletniego terminu przedawnienia roszczenia banku o zwrot kredytu nie może upłynąć przed upływem terminu obowiązywania umowy. Okoliczność, że kredyt spłaca się w ratach nie ma wpływu na początek biegu przedawnienia. W ramach w ramach swobody zawierania umów [art. 353¹kc] strony mogą modyfikować łączący je stosunek prawny. Modyfikacja zobowiązania dłużnika [kredytobiorcy], polegająca na odroczeniu wymagalności świadczenia pieniężnego [płatności poszczególnych rat kredytu] nie powoduje, że staje się ono świadczeniem okresowym o innym początku biegu terminu przedawnienia. Modyfikacja taka, typowa dla kredytów, nie sprzeciwia się właściwości stosunku prawnego, ustawie, ani zasadom współżycia społecznego. Nie stoi też w sprzeczności z przepisem art. 119kc, który zakazuje umawiania się co do innego okresu przedawnienia niż ustawowo przewidziany, ale nie dotyczy to wymagalności roszczenia, od której, zgodnie z art. 120 § 1 k.c. zależy rozpoczęcie terminu przedawnienia [min. uzasadnienie wyroku SN z dnia 12.03.2002 r., IV CKN 862/00; uzasadnienie wyroku SN z 16.02.2005r. IVCK 502/04; uzasadnienie wyroku SA w Szczecinie z 21.12.2018 IACa 339/18]. Na gruncie niniejszej sprawy należy stwierdzić, że umowa o kredyt została zawarta na 19 lat. Z uwagi na treść art. 66 ust 1 ustawy o kredycie konsumenckim z 12 maja 2011r. do oceny sprawy [w tym okresu wypowiedzenia umowy] nie będą miały zastosowania jej przepisy, zaś z uwagi na kwotę kredytu przekraczającą 80.000zł nie będą miały zastosowania również przepisy ustawy o kredycie konsumenckim z 20 lipca 2001r. [art. 3 ust 1 ustawy z 20.07.2001r.]. Bieg przedawnienia roszczenia banku rozpoczął się z upływem wypowiedzenia umowy. Pozwane odebrały wypowiedzenie w dniu 20 kwietnia 2017r. [k- 59-62]. Termin wypowiedzenia wynosił 30 dni [art. 75 ust 2 prawa bankowego]. Roszczenie stało się wymagalne 21 maja 2017r. Pozew złożono 31 stycznia 2018r. przed upływem terminu przedawnienia. Zgodnie z art. 123§1 pkt 1 kc bieg terminu przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Złożenie pozwu przerwało bieg przedawnienia. Odnosząc się do argumentu naruszenia przez powoda, niniejszym roszczeniem, zasad współżycia społecznego [art. 5kc], należy stwierdzić, że jest bezzasadny. Powódka ma środki utrzymania, otrzymuje rentę w wysokości 1800zł miesięcznie, jest właścicielką nieruchomości lokalowej o pow. przekraczającej 50m². Spłata kredytu obciąża ją wspólnie z córką - pozwaną S. P. (1). Znaczna uciążliwość spłaty, z uwagi na niską rentę, nie może być podstawą do uchylenia się od zwrotu kredytu.

W związku z powyższym:

w pkt 1 wyroku: w odniesieniu do pozwanej E. K. (1) na mocy art. 354kc w zw z art. 69ust1 ustawy z 29 sierpnia 1997r. prawo bankowe, a w odniesieniu do pozwanej S. P. (1) na mocy art. 354kc w zw. z art. 69ust1 ustawy z 29 sierpnia 1997r. prawo bankowe w zw. z art. 369kc w zw. z art. 1031§1kc w zw. z art. 1034§1kc zasądzono solidarnie na rzecz powoda kwotę 186.398,68 złotych oraz na mocy:

-art. 359 § 2¹kc zasądzono umowne odsetki od kwoty 118.180,74zł liczone w stosunku rocznym w wysokości sumy obowiązującej stawki DBPLN i marży powodowego banku, nie wyższe niż maksymalne odsetki za opóźnienie, od dnia 17 stycznia 2017 roku do dnia zapłaty od tej kwoty;

-art. 481 § 1 i 2 kc zasądzono ustawowe odsetki za opóźnienie od łącznej kwoty 64.103,26zł [w tym 51.533,97zł stanowiących skapitalizowane odsetki umowne za okres korzystania z kapitału tj. od 1.07.2012r. do 21.05.2017r. oraz 12.569,29zł stanowiących skapitalizowane odsetki za opóźnienie od niespłaconego kapitału od 1.06.2013r do 16.01.2018r];

w pkt 2 wyroku na mocy art. 98kpc zasądzono od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 9.320,00zł tytułem opłaty od pozwu;

w pkt 3 wyroku na mocy art. 339§ 1kpc zaznaczono, że wyrok w odniesieniu do pozwanej S. P. (1) jest wyrokiem zaocznym;

w pkt 4 na mocy art. 333§1pkt3 kpc nadano wyrokowi zaocznemu rygor natychmiastowej wykonalności;

w pkt 5 przyznano pełnomocnikowi pozwanej E. K. (1) od Skarbu Państwa kwotę 3600zł podwyższoną o podatek VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu.